

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 30.11.2006
COM(2006) 764 konč.

2006/0255 (ACC)

Predlog

UREDBA SVETA

o začasnem preklicu dostopa Republike Belorusije do splošnih tarifnih preferencialov

(predložila Komisija)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. Splošni sistem tarifnih preferencialov („GSP“) določa delni ali popolni preklic preferencialnih režimov za izdelke s poreklom iz držav upravičenk pod določenimi pogoji, vključno s hujšimi in sistematičnimi kršitvami temeljnih človekovih in delovnopравnih pravic, določenih v konvencijah Združenih narodov in Mednarodne organizacije dela (ILO).
2. Republika Belorusija je vključena na seznam držav upravičenk GSP.
3. Konec leta 2003 je Komisija na pobudo mednarodnih sindikatov objavila svojo odločitev, da začne preiskavo domnevnih kršitev svobode združevanja in pravice do pogajanj za sklenitev kolektivnih pogodb v Belorusiji.
4. Komisija je proučila institucionalni okvir, ključne ustanove, strukturo socialnega partnerstva in zadevno belorusko zakonodajo, jih primerjala z mednarodnimi standardi in pri tem upoštevala sklepe in priporočila Odbora za svobodno združevanje Mednarodne organizacije dela in njenega strokovnega odbora ter poročila ZN. Priporočila teh dveh odborov ILO so glavna podlaga za razlago mednarodnega delovnega prava in predpisov v zvezi s skladnostjo nacionalnih in mednarodnih standardov. Pričanja glavnih zainteresiranih strani v Belorusiji in njihovih partnerskih organizacij na mednarodni ravni so bila dopolnjena s pogovori s predstavniki vladnih organizacij in organizacij delodajalcev ter zadevnih mednarodnih agencij, nevladnih organizacij in osebja Evropske komisije.
5. S preiskavo je bilo ugotovljeno, da Belorusija omejuje pravico do svobodne ustanovitve sindikalnih organizacij, pravice do svobodne izbire sindikalne organizacije in pravice teh organizacij do pravnega priznanja in zunanjega financiranja. Belorusija spodbuja protisindikalno diskriminacijo in razpad ali opustitev sindikatov.
6. Hkrati s preiskavo Komisije je ILO ustanovil „preiskovalno komisijo“, ki je v svojem julijskem poročilu za leto 2004 oblikovala dvanajst priporočil, v skladu s katerimi bi morala beloruska vlada še pred junijem 2005 ukrepati, da bi odpravila pomanjkljivo uporabo Konvencije ILO št. 87 o svobodi združevanja in varstvu pravice do organiziranja ter Konvencije ILO št. 98 o pravici do organiziranja in do pogajanj za sklenitev kolektivnih pogodb.
7. V skladu s postopkom, določenim v uredbi GSP, je Komisija sklenila, da bo šest mesecev spremljala in ocenila razmere v Belorusiji ter odobrila podaljšan rok, v katerem mora Belorusija sprejeti potrebne ukrepe za izpolnitev temeljnih načel in pravic pri delu, kot je izraženo v dvanajstih priporočilih iz julijskega poročila za leto 2004 preiskovalne komisije ILO.
8. Belorusija v šestmesečnem obdobju spremljanja in ocenjevanja (do marca 2006) ni izpolnila potrebnih zavez. Komisija je kljub temu nadaljevala s pregledom razmer v Belorusiji, vendar, kot je pojasnjeno v uvodnih izjavah osnutka uredbe, do oktobra 2006 Belorusija ni izpolnila potrebnih zavez. Razlogi za začasen umik preferencialnega režima za izdelke s poreklom iz Belorusije zato še vedno veljajo in so glede na nadaljevanje kršitev zgoraj navedenih pravic iz dneva v dan nujnejši.

9. V skladu s postopkom, določenem v členu 20(4) in (5) Uredbe (ES) št. 980/2005, mora Svet v enem mesecu s kvalificirano večino odločiti o predlogu Komisije. Če se Svet odloči za začasen preklic, začne ta uredba veljati šest mesecev po sprejeti odločitvi, razen če se stanje v tem času spremeni.
10. Razmere je treba spremljati, da se v primeru, da Belorusija ne krši več svobode združevanja in pravice do pogajanj za sklenitev kolektivnih pogodb, omogoči ponovna vzpostavitev preferencialnega režima za izdelke s poreklom iz Belorusije.

Predlog

UREDBA SVETA

o začasnem preklicu dostopa Republike Belorusije do splošnih tarifnih preferencialov

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 133 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 980/2005 z dne 27. junija 2005 o uporabi sheme splošnih tarifnih preferencialov¹ in zlasti člena 20(4) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu z Uredbo (ES) št. 980/2005 je Republika Belorusija (v nadaljevanju „Belorusija“) država upravičenka sheme splošnih tarifnih preferencialov Skupnosti.
- (2) Mednarodna zveza svobodnih sindikatov (ICFTU), Evropska zveza sindikatov (ETUC) in Svetovna delavska zveza (WCL) so 29. januarja 2003 Komisiji predložili skupno zahtevo za preiskavo domnevnih kršitev svobode združevanja in pravice do pogajanj za sklenitev kolektivnih pogodb v Belorusiji v skladu s členom 27 Uredbe (ES) št. 2501/2001.
- (3) Komisija je po posvetovanju z Odborom za splošne preferenciale proučila zahtevo in s Sklepom z dne 29. decembra 2003² uvedla preiskavo. Z objavo obvestila so bile vse zainteresirane strani pozvane, da predložijo informacije³.
- (4) Beloruski organi so bili uradno obveščeni o začetku preiskave. Zanimali so vsakršno kršitev konvencij Mednarodne organizacije dela (ILO) št. 87 (o svobodi združevanja in varstvu pravice do organiziranja) in št. 98 (o pravici do organiziranja in do pogajanj za sklenitev kolektivnih pogodb).
- (5) Vendar pa so informacije, ki jih je Komisija zbrala med preiskavo, izvedeno po posvetovanju z Odborom za splošne preferenciale, potrdile obstoj resnih in sistematičnih kršitev svobode združevanja ter pravice do pogajanj za sklenitev kolektivnih pogodb v okviru Konvencij ILO št. 87 in št. 98. Med drugim je Komisija izvedela, da je Mednarodna organizacija dela proučila razmere v zvezi z dvema konvencijama v Belorusiji in novembra 2003 uvedla svojo preiskavo. Julijsko poročilo preiskovalne komisije ILO za leto 2004 je vsebovalo 12 priporočil za posebne ukrepe

¹ UL L 169, 30.6.2005, str. 1.

² UL L 5, 09.1.2004, str. 90.

³ UL C 40, 14.2.2004, str. 4.

za izboljšanje razmer v Belorusiji. Država je bila pozvana, da do 1. junija 2005 izpolni ta priporočila, česar pa ni storila. Na podlagi teh informacij in lastnega pregleda je Komisija menila, da je začasen preklic preferencialnega režima upravičen.

- (6) Komisija je 17. avgusta 2005 sklenila, da bo spremljala in ocenila stanje delovnopравnih pravic v Belorusiji⁴. Napoved začetka šestmesečnega obdobja za tako spremljanje in ocenjevanje⁵ je vključevala izjavo o nameri Komisije, da Svetu predloži predlog o začasnem preklicu trgovinskih preferencialov, razen če se Belorusija pred koncem obdobja zaveže sprejeti potrebne ukrepe, s katerimi bo zagotovila uskladitev z načeli iz Deklaracije ILO iz leta 1998 o temeljnih načelih in pravicah pri delu, kot so bila izražena v dvanajstih priporočilih poročila preiskovalne komisije ILO iz julijskega poročila za leto 2004. Beloruski organi so bili uradno obveščeni o tej odločitvi in napovedi.
- (7) Belorusija v šestmesečnem obdobju spremljanja in ocenjevanja niti v naslednjih mesecih ni izpolnila potrebnih zavez, kot je opisano v nadaljevanju. Vendar pa so beloruski organi oblasti 30. marca 2006 Komisiji predložili poročilo o stanju glede svobode združevanja v Belorusiji. Komisija je to poročilo proučila, vendar po njenem mnenju ni vsebovalo zadostnih dokazov o izpolnitvi zavez.
- (8) Marca 2006 je upravljavski organ ILO sprejel poročilo o nadaljnjem spremljanju Odbora za svobodno združevanje, v katerem je slednji opozoril na dejansko poslabšanje razmer na področju pravic sindikatov v Belorusiji in beloruske organe pozval, da nemudoma sprejmejo konkretne ukrepe.
- (9) Nato je Komisija od beloruskih organov prejela sporočilo z dne 16. maja 2006 o razmerah glede svobode združevanja v Belorusiji. Tako kot pri poročilu z dne 30. marca je Komisija po skrbni proučitvi ugotovila, da sporočilo ni vsebovalo nikakršne zaveze ali prepričljivega znaka, da se bodo razmere izboljšale. S takšno oceno razmer se je strinjal tudi Odbor ILO v svojem junijskem poročilu o uporabi standardov mednarodne konference dela za leto 2006, v katerem je obžaloval, da beloruske oblasti vztrajno zavračajo izpolnitev zavez in poudaril nujnost takojšnjega ukrepanja, da bi dosegli resničen in konkreten napredek. Tudi na mednarodni konferenci dela, ki je potekala junija 2006 pod pokroviteljstvom Mednarodne organizacije dela, je bilo dejstvo, da Belorusija ni ustrezno izpolnila dvanajstih priporočil in da jih zavrača že od julija 2004, opredeljeno kot primer trajne kršitve. Takšna izredna opredelitev se uporablja samo v primerih zelo resnih in sistematičnih kršitev ratificirane konvencije.
- (10) Komisija je skrbno proučila trenutni razvoj dogodkov, vključno s pismom z dne 14. oktobra 2006, ki ga je od beloruskih organov prejela 17. oktobra 2006. Slednji v pismu niso navedli učinkovitih zavez ali jasnih dokazov o izboljšanju stanja, ampak le možne namere, ne pa tudi konkretnih znakov učinkovitega izvajanja načel konvencij ILO št. 87 in št. 98. Načela iz konvencij ILO št. 87 in 98 se še vedno kršijo.
- (11) Glede na zgoraj navedeno je treba preferencialni režim za izdelke s poreklom iz Belorusije začasno preklicati, dokler ni sklenjeno, da ni več razlogov, ki upravičujejo začasen preklic.

⁴ UL L 213, 18.8.2005, str. 16.

⁵ UL C 240, 30.9.2005, str. 41.

(12) Ta uredba mora začeti veljati šest mesecev po njenem sprejetju, razen, če je bilo pred tem sklenjeno, da ni več razlogov, ki upravičujejo začasen preklic –

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Preferencialni režim za izdelke s poreklom iz Belorusije iz Uredbe (ES) št. 980/2005 se začasno prekliče.

Člen 2

Svet s kvalificirano večino na predlog Komisije ponovno vzpostavi preferencialni režim za izdelke s poreklom iz Belorusije, če je Belorusija prenehala kršiti svobodo združevanja in pravico do pogajanj za sklenitev kolektivnih pogodb.

Člen 3

Ta uredba začne veljati na šest mesecev po dnevu sprejetja.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

*Za Svet
Predsednik*

**ZAKONODAJNI FINANČNI IZKAZ ZA PREDLOGE S PRORAČUNSKIM
VPLIVOM, OMEJENIM IZKLJUČNO NA STRAN PRIHODKOV**

FINANČNI IZKAZ		[...]		
		DATUM: [...]		
1.	PRORAČUNSKA VRSTICA: 120–12 905,4 milijonov EUR	ODOBRENA PRORAČUNSKA SREDSTVA: [...]		
2.	NASLOV: Predlog za uredbo Sveta o začasnem preklicu dostopa Republike Belorusije do splošnih tarifnih preferencialov			
3.	PRAVNA PODLAGA: [...]			
4.	CILJI UKREPA: Uporaba člena 26(1) Uredbe (ES) št. 2501/2001 [ustreza členu 16(1)(a) Uredbe (ES) št. 980/2005] – uredba GSP – o umiku preferencialnih sporazumov iz Belorusije zaradi resnih in sistematičnih kršitev svobode združevanja			
5.	FINANČNI VPLIV	OBDOBJE 12 MESECEV (v mio. EUR)	TEKOČE FINANČNO LETO [n] (v mio. EUR)	PRIHODNJE FINANČNO LETO [n+1] (v mio. EUR)
5.0	ODHODKI, - OBRAČUNANI V BREME PRORAČUNA ES (NADOMESTILA/INTERVENCIJE) - NACIONALNI PRORAČUNI - PRORAČUNI DRUGIH SEKTORJEV	[...]	[...]	[...]
5.1	PRIHODKI - LASTNI VIRI ES (DAJATVE, CARINE) - NA NACIONALNI RAVNI	[9,0]	[0]	[4,5]
		[n+2]	[n+3]	[n+4]
5.1.1	PREDVIDENI ODHODKI	[...]	[...]	[...]
5.1.2	PREDVIDENI PRIHODKI	[...]	[...]	[...]
5.2	METODA IZRAČUNA: [...]			
6.0	FINANCIRANJE MOŽNO Z ODOBRENIMI PRORAČUNSKIMI SREDSTVI, VPISANIMI V USTREZNO POGLAVJE SEDANJEGA PRORAČUNA?			DA NE
6.1	FINANCIRANJE MOŽNO S PRERAZPOREDITVIJO MED POSAMEZNIMI POSTAVKAMI SEDANJEGA PRORAČUNA?			DA NE
6.2	POTREBA PO DOPOLNITVI PRORAČUNA?			DA NE
6.3	POTREBA PO VPISU ODOBRENIH PRORAČUNSKIH SREDSTEV V NASLEDNJE PRORAČUNE?			DA NE
PRIPOMBE:				
Iz Belorusije v okviru GSO:				
	leto	uvoz (EUR)		
	2002	190 milijonov		
	2003	224 milijonov		
	2004	285 milijonov		
	2005	388 milijonov		
Izguba lastnih sredstev za leto 2005 je ocenjena na manj kot 12 milijonov EUR (na podlagi vrednosti CIF za uvoz sedemdesetih najpomembnejših izdelkov)				